

— Zwijg met uw leugenachtige taal ! Ge zijt in dienst van een misdadiger en moet hem slaafs gehoorzamen. Wees tenminste zoo oprecht dāt te bekennen.

— Het is niet waar ! Ik wilde u slechts behoeden voor van Rooze...

— Mijn verloofde ! En als de heks gedood wordt, zal ook mijn leven genomen worden. Daarvoor sleurdet ge mij hier !

— Dan zou ik uw leven met het mijne verdedigen ! Dat zweer ik u...

— Spaar me uw eeden, valschaard !

— O, Agneta, geloof me toch ! smeekte Wouter wanhopig.

— Voor u ben ik jonkvrouw van Ramsdijk ! Als ik u gelooven moet, leid me dan terug naar mijn oom.

Ik mag niet, kermde ze (blz. 346).

— Had ik alles kunnen voorzien, ik zou u niet in deze plaats gebracht hebben. Maar Isegrim maakt misbruik van dezen toestand. Ik hoop hem toch tot betere gevoelens te brengen.

— Gij kunt me dus wel bevrijden !

— Nu nog niet !

— Lafaard, het was alles afgesproken spel. Als gijzelaarster voor een heks hebt gij mij ontvoerd ! Gij zijt in dienst van die deerne en haar vader ! Beken het dan toch ! Gij moest hem beloonen, omdat hij u van het schavot redde, moordenaar ! En dan nog zoo veinzen, als handelt gij uit liefde voor mij.

— En God weet, dat het zoo is. Isegrim zal hier komen verklaren, dat hij tegen mijn wil handelt.

— O, hij zal wel alles verklaren, wat ge hem vraagt ! Maar meent gij, dat ik een van u beiden geloof ? Ge zijt bondgenooten in 't kwade ! En ga nu heen... ik wil u nooit meer zien ! God zal mij wreken !

— Agneta... luister dan toch... hernam Wouter... Ge beoordeelt me onrechtvaardig.

Maar ze wendde zich af en schonk hem niet de minste aandacht meer. Toch betuigde Wouter nogmaals, dat Isegrim machtsmisbruik pleegde. Toen

ging hij heen. Hij wist het, hij had de jonkvrouw niet kunnen overtuigen. En hij was er diep bedroefd om...

EEN VERBOND.

Karel, de knecht van Pol van Rooze, was naar de buitenplaats van baron van Ramsdijk gegaan. Hij kwam aan de woning en klopte.

— Wie daar ? riep men...

— De bediende van jonker van Rooze.

— Fien, vraag het wachtwoord, zei de baron angstig.

Karel hoorde dit en schreeuwde :

— Het wachtwoord is Agneta...

Fien deed dadelijk open en de knecht trad binnen. Eerst keek hij naar de meid en zij scheen hem wel te bevallen, want hij lachte haar vriendelijk toe. Dan zag hij den baron en zei :

— Veel groeten van mijn meester... Gij kunt nu gerust naar bed gaan, mijnheer ! Ik wensch u de beste rust.

— Gij blijft op ?

— Natuurlijk...

— Ge hebt daar een dikken mantel aan en die zal u uitmuntend tegen de koude beschutten. En ge kunt hier in de gang heen en weer loopen, dat verwarmt ook !

— Wat belooft er u, mijnheer de baron ? Heen en weer loopen in de gang. Ik ben een rijk leven, gewoon, dat zeg ik u !

— Jonker van Rooze is zeer bemiddeld, hé ? vroeg van Ramsdijk haastig.

— Dat geloof ik ! En nu als schout krijgt hij een inkomen, dat hem toelaat zijn andere renten en pachten te besparen.

— Is 't waar ?

— Zeker, zeker ! En dan geeft men hem nog allerlei bijambten. Hij is immers de beste vriend van den Spaansche kommandant !

— Dat weet ik ! En die zal hem begunstigen ?

— Mijn meester zal weldra een der machtigste menschen van Vlaanderen zijn. Maar ge begrijpt toch, dat een dienaar van zoo'n heer niet de wacht houden wil in een koude, sombere gang. Deze schoone juffer zal een flink vuur voor me aanleggen, en ook zorgen, dat er eenige flesschen wijn op tafel staan.

— Maar, man, wat denkt ge ! riep van Ramsdijk geërgerd.

— Op mijn weg naar hier ontmoette ik verdachte lieden... Ze verdoken zich. En ik riep luid : « Kom maar af... Karel, de knecht van Rooze vreest den duivel niet ! » En geen een roerde ! Maar, mijnheer de baron, als gij meent me hier op water te zetten, heb ik de eer u te groeten ! Doe de deur maar open, lief meisje... En wees zoo verstandig met mij mee te gaan, want, als die verdachte kerels zien, dat ik dit huis verlaat, komen ze zeker af.

— Uw meester wil, dat ge hier blijft ! hernam van Ramsdijk.

— Mijn meester weet, dat Karel met fatsoen behandeld moet worden. Ik dien jonker van Rooze, omdat ik aan hem zeer gehecht ben, maar ik ben een vrij man, baron !

— Blijf ! drong Fien aan. Ge kunt krijgen, wat ge wilt !

— Dat zegt gij ! schreeuwde van Ramsdijk boos.

— Open de deur maa, meisje, sprak Karel weer... als die heer baron meent, dat ik zijn slaaf ben, vergist hij zich deerlijk. 't Is wel waar, dat mijn vader met den oorlog zijn fortuin verloren heeft, maar daarom blijf ik toch een zoon van goede familie, die hier niet als een Spaansche huurling in de gang op en neer wandelt !

— Als gij vertrekt, ga ik mee ! verzekerde Fien. Ik wil om het geld van den baron niet vermoord worden !

— Geld, geld, heb ik geld ? kermde de edelman.

— Neen, uw kapitaal bestaat uit schelpjes van het strand ! spotte de meid. Voor die schelpjes laat ik mij nog minder naar de andere wereld helpen, hoort ge het ? Ge moest beschaamd zijn, om op een paar flesschen wijn te piekeren.

— Hoor eens, ik ben kort van stof ! beweerde van Rooze's knecht. Als ik met een vijand te doen heb, vliegt mijn dolk van zelf uit de schede. En ik ben niet van plan hier te onderhandelen. Ik kom niet om uw wijn, want dien heb ik thuis zooveel ik wil.

— Bezit jonker van Rooze veel wijn ? vroeg van Ramsdijk, plots weer vol belangstelling.

— Dat geloof ik ! Hij heeft in Frankrijk eigen wijnbergen.

— Is dat waar ?

— Ik weet niet hoe groot ze wel zijn... Maar ik weet, dat ze verduiveld goeden wijn opleveren en dat is voor mij 't voornaamste. Doch hoe is het nu... moet ik blijven ?

— Ja, zeker, antwoordde de baron haastig... Ik zal u dan een flesch wijn geven.

— Eén flesch ? Die ledig ik in twee teugen...

— Toe, toe, 't is nu genoeg, zei Fien. Kom mee...

— In de keuken ? vroeg Karel... Dank u... ik heb een kamer als een salon. 'k Ben geen gewone knecht, die om loon dient. Ge zult me een behoorlijk vertrek aanwijken !

Fien opende de woonkamer. Het vuur, dat in den vooravond Agneta nauwelijks kon verwarmen, was uitgegaan. Maar de meid verzekerde, dat ze spoedig den haard ontsteken zou.

— Stoor u niet aan den ouden gek ! fluisterde ze Karel toe. Ik zal u helpen...

— Wat zegt ge daar ? vroeg van Ramsdijk wantrouwend.

— Dat gij in den grond de beste man der wereld zijt, loog van Rooze's knecht. En daarom zullen we niet langer redetwisten.

Karel deed zijn mantel en hoed af en ging in een zetel zitten.

— Baron, zaag nu niet langer, zei hij. Ga gerust slapen... er zal niets gebeuren.

— Ik wil eerst uw fleschje wijn halen...

— Begint ge weer... Vijf flesschen moeten er zijn. Doch laat dat aan de meid over...

— Aan Fien !

— Ja, ik eisch het ! Ge moet nu verdwijnen ! riep Karel driftig. Hoor eens, ge verveelt me, en ik wil u niet langer zien...

Grimmig sprong de kerel recht. Verschrikt liep van Ramsdijk naar de keuken, waar Fien hout haalde.

— Wat voor een gast heeft jonker van Rooze ons nu gezonden ? bromde de baron.

— De moedigste man, die er bestaat ! Ge weet, dat Isgrims mannen in de ronde zwerven, dat ze reeds Agneta ontvoerd hebben, dat ze edellieden brandschatten en berooven ! Gij krijgt hier de dapperste helper, die er is, en ge zoudt op een paar flesschen wijn kijken ! Ge maakt hem kwaad, dat hij weg loopt ! Doch dan laat ik u ook in den steek, als ge dat maar weet. Geef me den sleutel van den wijnkelder...

— Maar dat is onredelijk !

— Nu ben ik het ook beu ! Ik verlaat met den man uw huis en ga binnen Nieuwpoort slapen.

Kwaad wierp Fien haar meester het hout voor de voeten.

— Neen, blijf toch ! smeekte de baron. Hier is de sleutel... maar tracht hem tevreden te stellen met twee fleschjes. En neem uit den linkerhoek !

— Van dien zuren !

— Dat proeft hij toch niet...

— Hij is een zoon van goeden huize en gewoon rijk te leven. Plaag zijn geduld niet te veel.

Karel kwam eensklaps de keuken binnengesprongen.

— Baron, ga naar bed... verdwijn uit mijn oogen ! gebood hij. Ge maakt me zenuwachtig en dan kan ik niets doen, als er roovers komen !... Vooruit, naar uw kamer...

En de knecht trok zulk een dreigend gezicht, dat van Ramsdijk gehoorzaamde en de trap opliep. Karel volgde hem en zag den edelman in zijn slaapvertrek verdwijnen. Hij bemerkte ook aan de buitenzijde een grendeltje en schoof dit dicht.

— Zie zoo, nu ben ik alleen met die lieve meid en met den wijnkelder ! zei Karel tevreden. De oude vrek zal ons niet meer storen...

Hij keerde naar beneden terug. Fien maakte den haard aan. Lachend keek ze op. Karel greep haar om den hals en kustte de meid.

Wie geeft u daar toelating voor ? vroeg Fien.

— Uw schoone oogen ! Gij waakt met mij, hé ?

— Om me voor den zot te laten houden ?

— Neen, om genoeglijk samen te zitten. Ik heb dien uitgemergelden gieraard in zijn kamer opgesloten...

— Ha, dat is goed !

— En wij zijn nu hier de baas. Eerst was ik nijdig om die opdracht van mijn meester, maar, toen ik uw lief gezicht had, was ik blijde gekomen te zijn.

— Vleier ! riep Fien uit, toch gediend met die taal.

Karel zoende haar weer.

— Vriendelijk zijn, fleemde hij. We drinken een lekkere beker en zitten plezierig bij den haard.

Hij vergezelde haar naar den kelder om wijn. Daar bemerkte hij een ijzeren deur.

— Welk hok is dat ? vroeg hij.

— Ha, daar ligt de ziel van mijn baas..., zei de meid geheimzinnig.

— Zijn geld ?

— Ja...

— Hij is rijk, hé ?

— Dat geloof ik... Daar telt hij zijn goud... hij streelt en kust het...

Alle dagen brengt hij achter die ijzeren deur eenige uren door...

Toen ze bij den haard in de kamer zaten en al een beker geledigd hadden, maakte Karel Fien nog meer het hof. En hij schonk haar voortdurend in. De meid geraakte bij drank.

— Fientje, zei Karel, ik heb nooit willen trouwen... Maar nu voel ik, dat het spoedig zal gebeuren... Ja, ik voel het... het is een geheime ingeving... Ik heb die meer en ze komen altijd uit. Zoo voelde ik al lang geleden, dat van Rooze schout van Nieuwpoort zou worden. Ik zei het hem en hij lachte me uit. En nu is hij het... Op het feest te Veurne zag ik jonker van Dillen. 'k Had een ingeving, dat hij op 't schavot zou sterven en ik zei tot me zelf, dat ik gek was, om zoo iets te meenen. En hij is er al op weg naar toe ! Ja, hij heeft nu wel Agneta geschaakt, en zit met haar ergens bij Isegrim, maar vrij blijft hij toch niet. Mijn ingevingen bedriegen mij nooit... En zoo weet ik nu zeker, dat gij mijn vrouw wordt !

— Neen, neen ! riep de meid lachend. Ik heb een ander plan...

— O, dat ken ik wel ?

— Gij ?

— Ik voel op dit oogenblik, wat gij meent !

— En wat dan ? hernam Fien, die door den wijn zeer overmoedig en ook openhartig was geworden.

— Wel, gij wilt den ouden vrek, die nu daar boven om zijn flesschen wijn niet slapen kan, lijmen of aan den haak slaan, zooals ze met vogels en visschen doen.

Fien scheen verbaasd, dat Karel den nagel op den kop sloeg.

— En zoo wilt gij de bazin worden achter die ijzeren deur, vervolgde Karel. Is het niet waar, Fientje ?

— En zou ik dwaas handelen ?

— Neen, maar ik weet iets beters. Als we eens samen de meesters waren achter die ijzeren deur !

— Hoe ?

— Ja, hoe ? O, er zijn daartoe veel middelen... Is zulk een vrek het leven waard ?

— Hem vermoorden, wilt ge ? En het gerecht ?

— Vermoorden is een leelijk woord, mijn allerliefste Fientje ! Luister eens ! Waarom vrijt mijn baas, jonker van Rooze, uw meesteres, Agneta ? Uit liefde ? Och, ja, schoon is ze... maar van Rooze heeft liever vroolijker meisjes dan zoo'n soort begijn, die in dit somber nest opgekweekt is.

— Hij doet het om haar fortuin dan ? En ook om 't goud van den oom.

— Juist ! Wat zijt ge een doorziend kind, mijn schatje ! Om het goud van den oom ! Maar wij kunnen dat ook gebruiken... We moeten van Rooze die vlieg afvangen ! En ik heb weer een ingeving, dat het zal gebeuren. En weet ge, hoe ?

— Zeg het eens !

— We sluiten een verbond. Gij slaat den ouden ezel aan den haak. Ik word knecht hier. En wij zijn dan man en vrouw en we helpen uw man uit de wereld. Dan zijn we baas achter de ijzeren deur. Gij hebt toch geen zin om met zulk een muffen, uitgedroogden stokvisch te leven... We spelen hier meester en houden den hoogedelen baron gevangen ! Hij mag dan nog een tijdje op zijn kamer leven, maar we laten niemand bij hem toe. Dit huis wordt een afgesloten kluis...

— Hoe vindt ge het uit ?

— Heb ik het niet goed verzonnen, zoete Fientje, mijn Engel ? En 't zijn al ingevingen !

— Maar wat zal van Rooze doen ?

— Pol van Rooze ! Braaf zwijgen, want ik heb hem in mijn macht.

— Hoe dan ?

— Dat zal ik u later wel eens vertellen ! Karel is baas over Pol van Rooze. En als ik hier bij u genesteld ben, durft de schout van Nieuwpoort zich niet roeren.

— Als dat nu maar waar is !

— 'k Mag dood vallen, zoo ik lieg ! Jonker van Rooze — dit wil ik u nog zeggen — zou doods bang zijn, dat Karel oude geschiedenissen bekend maakt.

— Heeft hij dan wat misdaan ?

— Tut, tut... als we het verder eens zijn, hoort ge alles, mijn duivinnetje. Maar hoe lijkt u mijn plan ?

— Wel goed !

— Kunnen we er op drinken ?

— Ja !

Ze deden het en Karel kuste dan de deerne en haalde zijn schoonste woorden op. Hij beviel Fien al meer en meer en ten laatste riep ze :

— Wel, ge zijt mijn bondgenoot en we doen alles, gelijk gij het voorstelt.

Ze hoorden van Ramsdijk roepen. Karel ging naar boven.

— Wat is er ? vroeg hij, zonder de deur te openen.

— Ik hoor gerucht in het park.

— Het is de wind ! Ik heb zoo juist de ronde gedaan en alles is veilig.

— Hebt ge buiten gekeken ?

— Zeker ! Ik wandelde daar de dieven. Wees gerust, als Karel hier is, komen er geen roovers.

— Is Fien al te bed ?

— Die slaapt als een roos, denk ik.

— Hoeveel flesschen heeft ze u gegeven ?

— Twee... Ik was er tevreden mee en ik stook ook zeer zuinig. In den grond hebt ge gelijk... het is een dure tijd !

— En het wordt oorlog !

— Het is er al !

— Alles zal opslaan !

— Ja, maar mijn meester zal u bewaren voor rekwisities en overlast van krijgsvolk.

— Heeft hij dat gezegd ?

— Ja...

Karel schoof den grendel weg en trad binnen. Op de kamer brandde een klein olielampje... Een duivelsche gedachte kwam bij den schurk op. Van Ramsdijk was nu al in zijn macht. Hij kon hem dwingen de ijzeren deur te openen... en Karel zou in het goud putten... En dan een forsche neep of een stoot onder de ribben en 't goudhol kon van Ramsdijk graf worden.

Hevig was de beking.

— Neen, neen. Geen overijling. De arm van het gerecht is lang en ik wil rustig van het goud genieten. Geduld !

Hij naderde het bed en zei :

— Mijnheer de baron, slaap gerust... ik houd trouw de wacht...

— Dat is braaf ! Ja, vriend, het wordt een zware tijd...

— Maar waarom trouwt ge met Fien niet ? Als uw vrouw zou ze veel zuiniger zijn en ge behoeft ze geen loon meer te betalen. Zij is een jonge, prachtige vrouw...

— Dat is waar !

— En ik heb bemerkt, dat ze zeer aan u gehecht is. Ze drong bij me aan, met twee flesschen tevreden tevreden te zijn. 't Was uit liefde voor u. Ja, ik ben overtuigd, dat ze u bemint...

— Dat is waar !

— Ze sprak van uw goed hart en niet over uw geld...

— Geld... ik heb geen geld... Ik bezit juist genoeg, om spaarzaam te leven.

— Een reden te meer, om te huwen. Neem een goeden raad van mij aan... ik heb veel ondervinding, want ik zag veel. Ik bezit heel wat menschenkennis. Maak u zelve gelukkig door Fien te huwen ! Uw leven wordt eens zoo schoon en in uw ouden dag krijgt ge liefde, een goede verzorging en ware rust...

— En Fien sprak niet over geld !

— Wel neen ! Ze denkt er niet aan. Ze heeft achting en eerbied voor u... Nu, denk er eens over. Ik heb al aan veel menschen goeden raad gegeven.

— Waar zou Agneta nu zijn ?

— Bij van Dillen ! Hij zal haar dwingen zijn vrouw te worden.

— Maar ik betaal hun dan Agneta's fortuin niet uit.

— Ge zoudt niet mogen van 't gerecht ! Van Dillen is vogelvrij verklaard.

— Agneta zal wel niet los komen...

— O, neen !

Karel begreep, dat hij aldus den vrek weer naar den zin sprak, want zoo de jonkvrouw weg bleef, kon de oom haar geld behouden en de liefde voor het goud was sterker dan voor de nicht.

— Laat ik u eens goed dicht dekken, hernam Karel. Het is een koude nacht. Laat ik u er flink onder stoppen in afwachting, dat Fien het doet.

En hij lachte.

— Ge zijt een brave man, beweerde de baron.

— Dat zegt jonker van Rooze ook... Slaap thans gerust... geen gevaar kan u deren !

De knecht verliet de kamer en sloot weer de deur. Met de meid was hij vroolijk om hetgeen hij haar oververtelde van het gesprek op het slaapvertrek. Het tweetal bleef samen, tot tegen vier uur de deerne dronken naar boven waggelde, aan Karels arm. De schavuit haalde dan een vracht flesschen uit den wijnkelder en bracht ze buiten. Hij dolf ze in den grond. Fien had hem gezegd, dat de vrek dien wijn geërfd had, maar te gierig was om er van te drinken.

— Dan zal ik het doen, mompelde Karel.

Hij tikte op de ijzeren deur en grijsde :

— Die moet voor mij geopend worden. 'k Heb het altijd gedacht, dat ik nog eens mijn loopbaan zou vinden... 'k Blijf geen heerenknecht.

DE KENNISMAKING.

Jacqueline werd 's morgens uit haar kerker gehaald. Ze verscheen voor den heksenmeester. Deze vroeg haar, of zij op de Reiger had vertoefd. Het landgoed was nu verlaten en veilig kon de jonkvrouw bevestigend antwoorden.

— Ik ben geen heks, zei ze, maar de dochter van een vervolgden edelman. Mijn vader liet me op de Reiger logeeren...

— Daar woonde zekere de Lowy...

— Een vriend van mijn vader ?

— En waar is hij nu ?

— Dat weet ik zelf niet, en al wist ik het, 'k zou het u niet zeggen, antwoordde Jacqueline op fieren toon. Ik heb op de Reiger eenige dagen gewoond, en hekserij was er niet mee gemoeid.

De heksenmeester besloot op het langgoed een onderzoek in te stellen. En Jacqueline moest mee. Een wacht van soldaten werd door den onderkommandant geleverd, want de kommandant zelf had zich nog niet vertoond.

Jonker van Rooze was reeds bij den onderbevelhebber geweest, om eveneens soldaten te vragen, teneinde Agneta op te sporen. Maar op eigen hand durfde de plaatsvervanger dat verzoek niet toe staan.

— Dat is voor persoonlijke zaken en hierin moet de kommandant beslissen, had hij gezegd.

Het geleide voor de heks was een rechtszaak. En zoo kreeg de heksenmeester wat hij verlangde. En ook jonker van Rooze moest als schout de groep vergezellen.

Zonder buitengewone ontmoetingen bereikte men de doodsche buitenplaats. Het volk had de stad niet mogen verlaten. Buiten de vesten wilde men geen oploop.

De deur van de groote woning werd opengebroken. De heksenmeester, de schout, diens knechten en Jacqueline traden binnen. En in de kamers waren de mannen getroffen door de pracht, die ze er zagen.

— Wie heeft dat alles hier gebracht ? vroeg de heksenmeester aan de gevangene.

— Het is het eigendom van den heer de Lowy.

— Maar van waar is die afkomstig ?

— Dat vertel ik niet...

— Hij is een vriend van uw vader ?

— Ja.

— Eensklaps vestigde hij zich hier, bij Nieuwpoort. Hij behoorde dus tot de roovers en dit alles zal wel gestolen goed zijn !

Jacqueline lachte verachtelijk.

— Met roovers hebben wij nooit iets te maken gehad, zei ze. Mijn vader en zijn vrienden zijn eerlijke lieden.

— Maar waarom zwerven ze dan hier rond ?

— Omdat ze nergens rust kunnen vinden.

— In Holland toch wel ! Maar wegens hun boevenstreken hebben ze daar ook de plaat moeten poetsen.

Jacqueline zweeg. Ze mocht in de verdediging van de eer haars vaders nu niet te ver gaan. 't Was beter, dat men Isegrim voor een roover hield dan dat men het eigenlijke doel van zijn komst vermoedde. Bepieders hadden hem toch al vroeg gesignaleerd, want de regeering eischte zijn aanhouding.

— Ge zwijgt ! hernam de heksenmeester. Uw vader is niemand anders dan de rooverkapitein, door het volk de reus genoemd.

— Och, laat mij met vrede daaromtrent ! sprak de jonkvrouw. Ik sta voor u, van hekserij beticht....

— Maar daarom wil ik ook wel het andere onderzoeken, dat u omringde, heel dat geheimzinnig leven.

Bij de rondwandeling kwamen ze op een slaapkamer. Jonker van Rooze trok een kast open en daarin hingen kostbare vrouwengewaden.

— De Lowy was toch ongehuwd, zei de heksenmeester. Van wie zijn die kleeven ?

— Van mij, antwoordde Jacqueline. Bij mijn dolen moest ik ze hier achterlaten.

— Wel, ge zult voor mij verschijnen in uw eigenlijke kleedij en niet onder die vermomming, beval de heksenmeester. Verander dus van toilet !

— In uw aanwezigheid ! Nooit !

— Ge zult u wel andere dingen moeten laten welgevalven, want met heksen zijn we niet kieskeurig. Doch nu zullen we u een wijle alleen laten... Verkleed u vlug.

De heksenmeester vergewiste zich, dat Jacqueline niet ontsnappen kon en verliet met de mannen het vertrek. De jonkvrouw was alleen.

— O, vader toch, waarom trof uw kogel geen doel ? snikte ze... Waarom moet ik dit alles nog doorstaan ? Bij moeder in den Hemel zou ik gelukkig zijn !

Weenend zocht ze een gewaad uit. Ze koos het schoonste. Fier en waardig wilde ze voor haar vijanden staan.

En als een vorstin verscheen ze voor de mannen, die allen getroffen door haar schoonheid verbaasd opkeken.

— Ge zijt van edele afkomst ! riep de heksenmeester uit.

— Ja !

— Hoe is uw rechte naam?

— Dien deel ik u niet mede !

— Dan zal de pijnbank u dwingen !

— Nooit ! Ons geslacht laat zich niet dwingen, heer ! Ha, ge kunt mijn lichaam binden, maar niet mijn ziel.

— Spreek niet te voorbarig... De duivel heeft wel een schoone jonkvrouw tot dienaarssse uitgekoken...

— Leugen- en lastertaal... Ge hebt tegen mij geen enkel bewijs.

Het groepje ging verder op den onderzoekingstocht. En eindelijk kwam men in een torenkamer, die zeker wel in 't verleden eens in een beleg krijgsknechten had gedragen. Nog lag er een oude kruisboog, wie weet uit welk een verren tijd. Men had van hier door een opening een gezicht op de stad, de polders, de duinen en de zee.

Jacqueline verwijderde zich wat. Van Rooze trad nader en was op zijn hoede. Begreep hij, wat er in dat gefolterd gemoed omging ? De gevangene staarde strak voor zich... Een sprong en ze stortte in de diepte, en zou den dood vinden, waarnaar ze in haar ellende verlangde. Ze zonk neer...

— Ik mag niet !... kermde ze. Ik heb geen recht zelf een einde aan mijn leven te stellen.

— Ik zou het u beletten, sprak van Rooze.

— Omdat gij mij wilt zien lijden ! Wat zou het u deren, of ik nu dood ware... Zal men mij niet dood martelen ?

— Het recht moet zijn gang gaan !

— Het recht !

Ze lachte hoonend....

— Gij spreekt van recht, die gisteravond den lafaard niet durfde beletten mij aan te randen, den Spanjaard voor wien ge kruipt. Recht... Spreek dat woord niet uit !

— We zullen er in elk geval niet over redetwisten.

— O, neen, want gij weet zelfs niet meer wat recht is !

Jacqueline rees op... en van Rooze bewonderde haar schoonheid weer.

— Als de kommandant haar nu ziet ! dacht hij. O, ik krijg er last mee...

De heksenmeester besloot thans naar Nieuwpoort terug te keeren. Uit de kas haalde hij een mantel en hing dien om Jacqueline.

— Het is guur buiten, zei hij.

— Zonderling medelijden... gij, die mij martelen zult ! En welk een tegenstrijdigheid ! Als ik tooveren kan, zal ik me immers tegen de koude beschutten...

— Uw macht is gebroken ! De duivel heeft u moeten opgeven.

— O, dom bijgeloof ! Dan heeft Vlaanderen een anderen tijd gekend, met mannen, breeder van geest.

De mantel moest niet dienen om Jacqueline tegen het weer te beschutten. Maar het volk behoefde de gevangene niet te zien in haar vorstelijk gewaad. Het zou te veel indruk kunnen wekken.

Men wandelde dus naar de stad terug. En Jacqueline hoopte, dat haar vader weer, maar nu met beter gevolg, op haar loeren zou. Doch er gebeurde niets. Te Nieuwpoort liep het volk opnieuw samen en jouwde de onschuldige

uit. Jacqueline werd in de gevangenis geleid. Van Rooze begaf zich naar zijn woning. Karel was daar.

— Hoe hebt ge het bij van Ramsdijk gehad ? vroeg de meester.

— Heel goed ! Een lieve meid, die Fien ! Zeg, als gij trouwt, komt Fien in dienst van uw mevrouw en ik neem haar tot vrouw. Het kan niet beter geregeld worden !

— Hebt gij dat reeds met haar afgesproken ?

— Neen, maar ze is al verliefd op me. Dezen avond bewaak ik den vrek weer.

— Doch eer ik huw, moet ik Agneta bevrijden. En ik zit nog altijd op soldaten te wachten. De kommandant is niet vroeg op... en zijn helper weigert me een troepje te geven. Ik zal weer eens gaan zien, of mijn vriend eindelijk verzezen is.

— Er is een brief voor u gebracht. Neen, wees niet bang, er staat ditmaal geen zwart kruis op, tenminste niet op den buitenkant.

— Zwijs !

Nu, ja, ik stel u reeds gerust... Daar ligt het stuk....

En haastig las van Rooze :

« Aan den schout van Nieuwpoort.

Mijn dochter is in uw macht, maar uw bruid in de mijne. Oog om oog, tand om tand.... Uw bruid is borg voor jonkvrouw Jacqueline. Wat mijn kind geschiedt, gebeurt met Agneta van Ramsdijk... Ik meld u dit in vollen ernst. Isegrim ».

— Lees ! zei van Rooze tot Karel. O, het is vreeselijk !

De knecht spelde het geschrift.

— Ja, zoo zijn die kerels, zei hij. Adelida Prijske is bevrijd, maar nu heeft Isegrim uw Agneta in handen.

— En Wouter van Dillen leverde haar ! Kunt gij dat begrijpen ?

— Neen ! Onder ons... ik heb hem te eerlijk gehouden voor zoo iets.

— Inderdaad ! En toch...

— Vrijwillig stemt hij daarin niet toe ! Daar buiten maken we hem wel uit voor een schavuit, een dief en een moordenaar, maar Wouter van Dillen is niet in staat, om zulk een daad te begaan. Isegrim moet hem Agneta ontnomen hebben. De sukkel heeft zich zeker door Jacqueline's vader laten bedotten !

— Ja, dat moet het zijn... Maar wat nu ? Ik kan die heks niet redden... Dat begrijpt ge toch wel.

— Ge kunt haar laten vluchten...

— Onmogelijk ! Dan breken ze mij... Ik ben verantwoordelijk voor haar. Wie bracht dien brief ?

— Een mij onbekend man... 't Zal natuurlijk een dienaar van Isegrim geweest zijn, die toch een verduiveld gladde kerel is...

— Wat mag Isegrim hier in Vlaanderen in 't schild voeren ? Arme Agneta !

— En 't goud van den vrek ! Als ge niet trouwt, voor Agneta zijn wel andere lieve meisjes te vinden, maar de ponk van oom is een voornaam kwesie !

— Toch heb ik deernis met de jonkvrouw.
 — Bah, ge vergat Roza ook spoedig.
 — Vergelijk Roza niet met Agneta!
 — Wel, Roza was de dochter van een armen schoutsknecht, en diende in een gasthof. Agneta is de nicht van een rijken gierigaard en bezit zelf fortuin. Ander verschil is er niet...

— Ik moet hulp van soldaten hebben.
 — Die had d'Alleira ook en hij schoot er weinig mee op. 't Zijn de Spanjaarden niet, die Adelida bevrijdden.
 — 't Is waar ! Maar wat dan ?
 — Jacqueline, de heks, laten loopen...
 — Ge raast ! Ik kan dat niet doen... Ik zou van mijn post weggejaagd worden... Maar er is wat anders...

En van Rooze vertelde het bezoek van den kommandant aan de cel, waarin Jacqueline opgesloten zat.

— O, nu zijt ge er ! riep Karel uit. Heeft u dat zooveel moeite gekost om te bepeinzen ? Breng den Spanjaard veel in het hok, waar de bloeme pronkt... En fluister hem in, dat hij zijn liefje moet redden !

— Dat ware de eenige kans om Agneta te helpen. Maar of het lukken zal.
 — Een verliefde gek kunt ge tot alles brengen... Als de kommandant wil, kruipt de heksenmeester in zijn schelp.

— Ik ga mijn vriend bezoeken...
 — Doe dat zonder uitstel, jonker...

Van Rooze verliet zijn huis en door het raam keek Karel hem spottend na.

— Ooms goud, mompelde hij. Neen, van Rooze, gij krijgt het niet. Ik word baas achter die ijzeren deur !

BROEDER EN ZUSTER.

De familie van Dillen was in het nieuwe huis gevestigd. Treurig zat het gezin in die vervallen woning. Niet dat echter bedroefde het meest... Maar wat zou er van Wouter geworden ?

De klopper viel.... Livina deed open. Ze bloosde, want het was Adelbrecht van Loo, den zoon van den Wynoxbergschen schout, die binnen trad en het meisje hartelijk groette.

— Gij komt hier nog ! riep Livina verrast.

— En waarom niet ? O, laat ik u dadelijk zeggen, dat ik geen geloof hecht aan de schuld van uw broeder !

— O, wat doet me 't goed zulks te hooren.

— Maar al was Wouter schuldig, nooit zou ik uw goede ouders of u daarvoor mijden ! Verre van daar ! Livina, ik moet nu meer bekennen... 't is er een zonderlinge plaats voor, in deze gang, maar we zijn toch even alleen... Livina, sterker dan vroeger, voel ik het in deze voor u zware dagen, hoe innig ik u lief heb.

— Maar, jonker van Loo...

— Luister ! Als ik de onschuld van uw broeder bewijs, als ik heel uw familie in eer herstel... eer, die trouwens in werkelijkheid niet geschonden is, wilt gij dan mijn vrouw worden ?

Verlegen boog het meisje 't hoofd.

— Ja, zei ze zacht, maar plots vervulde vreugde haar...

— Dit is dan ons zoet geheim, hernam jonker van Loo...

— O, hebt ge meer dan vermoedens van Wouters onschuld? vroeg Livina.

— Ik heb alles overwogen, verder dan veronderstellingen ben ik nog niet, maar heb vertrouwen in mij ! En nu wil ik uw ouders ook begroeten.

De dochter leidde den bezoeker in de woonkamer, waar de heer en mevrouw van Dillen vreemd opkeken. Ontvluchtten dan niet alle oude kennissen hen ?

Adelbrecht drukte het echtpaar innig de hand en ook voor hen herhaalde hij, dat er in zijn gevoelens niet het minste veranderd was, en hij aan Wouters onschuld geloofde.

— Mijn kind is geen moordenaar ! herhaalde mevrouw van Dillen.

De voormalige schout vroeg aan den bezoeker of hij grond had voor zijn meening.

— Wel, ik weet toch al, dat Pol van Rooze niet de rechtschapen jonkman is waarvoor hij zich uitgeeft, antwoordde Adelbrecht. Ik heb zonderlinge dingen van hem vernomen, en in stilte onderzoek ik dat alles verder. De beschuldiging van uw zoon Wouter, dat van Rooze de arme Roza uit Brugge meelokte, verwerp ik niet. Maar laat me toe eerst mijn plan door te zetten. Nu kan men mijn veronderstellingen gemakkelijk omver werpen. Het gerecht is lichtzinnig. Met allen eerbied voor mijn vader, vind ik nu ook, dat hij te voortvarend handelt.

— Maar uw vader is toch niet in Wouters zaak betrokken ?

— Niet rechtstreeks... Vader heeft de heks van Nieuwpoort aangehouden... Ge kent die geschiedenis van de hoeve in de Moeren wel, waar mijn zuster ziek lag.

De schout knikte.

— Nu heeft vader ook den zoon van den boer opgeleid, den braven Bruno; 't is vooral op aanstoken van den schout van Hondshoote. Bruno had medelijden met die Jacqueline en reeds dat maakte hem verdacht. Men beweert nu, dat hij met de heks in betrekking stond.

— Zijn daar bewijzen voor ?

— Wel, Jacqueline werd in de buurt der hoeve gevonden en men houdt vol, dat zij daar rond zwierf om Bruno, den zoon der hofstede, te spreken. En dat is alles, behalve dan, dat de jongen deernis had met het meisje en niet aan haar toovermacht gelooft. Iemand daarvoor aanhouden... zie, het opent me de oogen ! Dat is lichtzinnigheid. En 't komt me voor, dat men ook zoo jegens Wouter handelt ! Waarom wordt van Rooze niet scherper onderzocht ? Waarom benoemt men hem tot schout van Nieuwpoort en gaat men andere magistraten voorbij ? Wilde hij u uit uw ambt lichten ? Maar laat ik mijn oordeel opschorten tot ik meer feiten ken !

— Uw vader zal zeker zoo niet oordeelen ? hernam de heer van Dillen.

— Vader heeft deernis met u, maar hij is vooroordeeld. Hoe gaat dat ? Hij hield Jacqueline aan en verneemt nu, dat Wouter door Isegrim verlost is... Onbewust meet hij allen naar dezelfde maat... Wie weet, hoe spoedig de waarheid door dringt.

— Ge zijt edel, dat ge ons niet den rug toewendt, gelijk veel anderen.

Jonker Borgelia, die hier tegelijk met u was, hoont ons in 't openbaar.

— De lafaard ! Maar hij was toen een vleier en zoo iemand kunt ge nooit vertrouwen.

Op dat oogenblik werd weer geklopt. Roger trad binnen. Hi keek ernstig.

— Hebt ge nieuws ? vroeg de heer van Dillen.

— Gisteravond werd Agneta van Ramsdijk ontvoerd, antwoordde de schoutsknecht.

— Door Isegrim ?

Roger schudde 't hoofd.

— Door Wouter misschien ? vervolgde de heer van Dillen.

— Ja, door Wouter... Ik ben bij den baron geweest, en nu verhaalde Roger wat hij daar vernomen had.

Dit bericht wekte nieuwe ontsteltenis.

— Wouter zal jonkvrouw van Ramsdijk voor van Rooze willen beveiligen, sprak Adelbrecht van Loo. Ik kan zijn daad begrijpen. Hij wil een te haastig gesloten huwelijk vermijden.

— Ja, Wouter handelt met een goede bedoeling, beweerde de moeder.

Maar Roger ging voort :

— Er is iets anders nog. De heer van Rooze vertelde me, dat hij een brief ontvangen had van Isegrim, waarin deze hem meedeelt, dat Agneta van Ramsdijk borg is voor Jacqueline, juist zooals Adelida Prijcke het was.

— Mijn Hemel ! kreet de heer van Dillen. Zou Wouter daarvoor dan Agneta ontvoerd hebben ?

— 't Is me onbegrijpelijk, sprak Roger. En toch weet ik geen andere uitlegging.

— Mijn zoon staat onder de macht van de heks ! riep de voormalige schout uit. O, ik wil ook steeds twifelen aan zijn onschuld, maar nu is mijn laatste hoop weg. Zoo'n lafheid !

— Wouter kan niet gemeen handelen, hield mevrouw van Dillen vol.

— Maar dit feit weer...

Adelbrecht keek ook bedrukt. Het nieuws schokte hem zeer... En 't was zonder veel overtuiging, dat hij zei :

— We moesten Wouter eerst kunnen hooren. We weten niet, hoe dit alles toegegaan is.

— Wouter is onder de macht van die heks... al is die zelf gevangen ! herhaalde de heer van Dillen.

— Maar is die Jacqueline wel een heks ? vroeg jonker van Loo. Welke bewijzen heeft men tegen haar ? Dat een oude vrouw om haar riep ? En dat is alles ! Van een andere zijde toonde ze goedheid, door jonkvrouw Prijcke te bevrijden...

— En ze gedraagt zich in de gevangenis waardig, vertelde Roger. Onder ons deel ik u mee, wat ik n den kerker vernomen heb. De kommandant der stad, getroffen door haar schoonheid, wilde den nacht bij haar doorbrengen...

— Wat ! riep de heer van Dillen uit.

— Ja, van Rooze moest hem in de cel leiden. En daar maakte de kommandant de jonkvrouw het hof. Hij beloofde haar zelfs zooveel als de vrijheid, indien ze hem ter wille zou zijn. En Jacqueline heeft hem de wang open-

gerukt, toen hij haar wilde omhelzen. De kommandant zou die geschiedenis nu gaarne verborgen houden, maar de cipier heeft ze mij verteld. Van Rooze was bij dit tooneel aanwezig.

— En deed hij niets om het te beletten? vroeg van Dillen.

— Neen... Dat durft hij niet! O, meester, gij zijt dikwijls tegen den kommandant ingegaan, maar verwacht dat niet van uw opvolger! Hij zal het niet wagen, want aan hem heeft jonker van Rooze zijn benoeming te danken... Zoo, nu zijt ge ingelicht. 't Is het best, dat slecht nieuws toch door een vriend meegedeeld wordt, want anderen overdrijven en vergrooten het nog.

De heer van Dillen liet zijn vroegeren dienaar uit.

— Roger, zei hij, ik ben u zoo dankbaar voor al uw goedheid. Maar zult gij u zelf geen nadeel berokkenen door mij te bezoeken?

— Dat laat ik toch niet. Buiten mijn dienst ga ik, waar ik verkies.

— Maar wees toch voorzichtig.

— Is er op u iets te zeggen? En ondanks alles, meester, heb ik de overtuiging, dat we in een groote dwaling verkeerden en Wouter nog eerbied waardig is.

— 't Schijnt dat Ahasverus het volk ook tegen ons ophitst, nu te Veurne en op de omliggende dorpen.

— Dat zal de waarheid niet tegenhouden...

— Maar die man moet verder zien dan wij.

— Omdat gij hem voor den Wandelenden Jood houdt, meester. Maar ik heb rare dingen van hem gehoord. Ge weet, ik kom overal. En die zoogenaamde Ahasverus heeft een zwak voor schoone meisjes.

— Wat ge zegt!

— Wie weet, hoe raar de menschen nog zullen opkijken. En ook is het waar, dat hij zijn aalmoezen steeds aan dezelfde menschen uitdeelt, waar schijnlijk zijn huurlingen, die den rol van bedelaar spelen.

— Dus, ge denkt, dat hij eigenlijk een bedrieger is? Maar dat zou toch vreeselijk wezen. Alzoo te werk gaan met heilige dingen!

— Meester, schurken ontzien niets. Nu, laat ons geduld oefenen. En houd toch moed.

Dé heer van Dillen keerde in de woonkamer terug. Hij vertelde daar, wat Roger van den Wandelenden Jood gezegd had. Adelbrecht luisterde met belangstelling toe.

— Dan moet ik dien sinjeur Ahasverus in 't oog houden, want hij is ook van plan naar Winoxbergen te komen, zei hij.

Nog geruimen tijd bleef jonker van Loo in gesprek. Toen hij heenging, vergezelde Livina hem naar de deur.

— Wat zou dat zijn met Agneta? vroeg ze. Ze heeft jegens ons wel niet openhartig gehandeld, maar ik heb nu diep medelijden met haar. O, tracht eens te vernemen, wat er eigenlijk gebeurd is!

— Reken op mijn vriendschap en trouw. Een zoet geheim verbindt ons...

En plots gaf Adelbrecht haar een kus...

— Tot weerziens, zei hij...

En toch zelf ook verlegen, ging hij heen...

.....

Dien avond stapte Livina van Dillen naar de kerk. Ze had behoefte om veel te bidden. Lang bleef ze in 't bedehuis. Toen ze dit verliet en een zijstraat insloeg, volgde een man haar, gehuld in een versleten en gelapten mantel.

— Livina, fluisterde hij.

Het meisje ontstelde geweldig

— Wouter... gij?... vroeg ze...

— Geen namen... Ja, ik ben het... vermòd als bedelaar... O, ik moet u spreken !

— Maar als ze u vinden ?

— Ik weet, dat ik veel waag... Kan ik thuis komen ? Ook voor vader en moeder wil ik mijn hart uitstorten. Nu kan ik toch mijn onschuld bewijzen...

— Er is een tuinpoortje...

— Laat het open en waarschuw vader... Hij zal mij toch wel willen aanhooren?...

— Ja... Ge weet, waar we wonen ?

— Ja, maar ik ken de achterzijde niet van die huizen...

Livina duidde de straat aan en beloofde binnen een kwartier zelf aan het hofdeurtje te zullen zijn.

— Maar wees toch voorzichtig ! smeekte ze, huiverend van angst.

— Ja... tot straks...

Broeder en zuster scheidden weer... Ja, Wouter van Dillen waagde veel. Maar hij wilde alles doen, om de rechtspleging tegen Jacqueline minstens een week te verdagen... Groote gebeurtenissen waren immers op til...

'T WEDERZIEN.

Wouter sloop langs den blinden muur, waarin de hofpoortjes uitkwamen. Hij bemerkte een gedaante... De omgeving was verlaten.

— Kom ! fluisterde Livina, want zij stond op wacht.

Vlug sloop hij binnen en innig omhelsde hij zijn zuster.

— Wil vader mij ontvangen ? vroeg hij.

— Ja... O, vader en moeder zijn zoo gelukkig, dat gij komt ! Volg me...

En Livina leidde Wouter in huis... De andere kinderen waren reeds te bed gebracht. In de achterkamer zaten de ouders. En daar trad Wouter binnen.

— Mijn jongen ! snikte zijn moeder en ze klemde haar armen om zijn hals en kuste Wouter hartstochtelijk...

Vader van Dillen beefde ook van ontroering en drukte zijn zoon de hand.

— O, ik ben blijde, dat gekomt, zei hij... Nu zult ge allerlei vragen beantwoorden... vragen, die me voortdurend bestormen.

— Ja, vader... nu kan ik spreken !

En Wouter nam plaats tusschen zijn ouders...

— God weet, dat ik onschuldig ben, zei hij, en nu zal ik u daarvan overtuigen. Laat ik u alles verhalen.

En hij vertelde hoe hij bij zijn terugkeer den voerman en het meisje van de huifkar ontmoette en dadelijk vriendschap voor hen gevoelde; hoe hij

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

Uitgaaf B. H. HANS, Contich.